

DEBRECZEN

A DEBRECZENI ÉS HAJDUMEGYEI FÜGGETLENSÉGI PÁRT HIVATALOS KÖZLÖNYE.

Előfizetési árak:			
Helyben:		Vidékre küldve:	
Egy évre . . .	10 kor. — fill.	Egy évre . . .	16 kor. — fill.
Fél évre . . .	5 . . .	Fél évre . . .	8 . . .
Negyed évre . . .	2 . . . 50 .	Negyed évre . . .	4 . . .
Egy óra . . .	1 . . .	Egy óra . . .	1 . . . 70 .
Egyes szám ára 4 fillér.			

Főszerkesztő: **BENEDEK JÁNOS.**
 Felelős szerkesztő: **IFJ. MÓRICZ PÁL.**
 Kiadók: **HOFFMANN és KRONOVITZ.**

Hirdetési díjak:

Hat hasabos petit sor 10 fillér. Nagyobb terjedelmű és többnapos megjelenő hirdetések jutányosabban. — Apró hirdetés minden sor 4 fillér.

A főlapított tetem.

(Budapesti levél.)

A vér meghűlt ereimben, pedig nem is láttam a feldarabolt ékszerészt, De hallottam róla beszélgetni. Az esetről. Külvárosi munkásnép, iparos, napszámos vegyest és ez a közvetlen megnyilvánulása az érzékeknek és gondolatoknak döböntett meg jobban, mint maga az utálatos bűncselekmény.

A közvélemény egy volt és általános. Hogy a tettes nem kerül a bitó alá, legfeljebb azért, mert a testet szétdarabolta.

„Fiatal ur”, mondták nekem, tessék elhinni, a mai világban nem kell az embernek más, csak egy jó ügyvéd!”

Megdöböntem. Ezeknek az embereknek borzasztóan igazságuk van. Manapság nem kell egyéb, csak egy jó ügyvéd és az embert futni hagyják.

Minek ez a nagyszerűen felszerelt detektiv-apparátus, a nyomozás hihetetlen finomsága és gyorsasága, a pompás segítőeszközök, telefon, távirat, vasut és posta, a nemzetközi egyezmények, minek mind ez, ha a végtagyaláson előáll a zima és elegáns védő és czítal Zolából, Lombrosoból, hivatkozik erre, hivatkozik arra, hogy szédül az esküdszék, bódulnak a bírák.

Hová lettek az ideális idők, nem kemény, de erős szívű bírái, kiket nem tévesztett meg a hamis humanizmus, nem csalt meg az ál altruizmus, bátrak voltak és férfiak, tudták mi a hivatásuk, büntetni a büntetendőt és fenntartani a népben a hitet az igazság sujtó, meg nem akasztható jobbiban, amely hit harmonikussá teszi a jámbornak lelkét és oszlopa a társadalmi és állami rendnek.

De manapság? Kérdem szeretettel, minő erkölcsi hatást gyakorolt a szegényen dotált, bűnös csáboknak oly annyira kiszolgáltatott levélkihordói karra, hogy sikkasztó exkartzasuk, dicső nevű Falkai László 5, mond öt hónapot kapott sikkasztásért.

Kalapot e derék munkások előtt, hogy fogcsikorgatva bár, de mégis megmaradtak a becsületnek ma oly rögös ösvényén.

Jogszolgáltatás ma jogkijátszás

A paragrafusok karikáin szelet szegényenítő gyorsasággal ugrik át a törvénytörési czirkusz ünnepeit lovarnöje, a fiskális.

Egy, kettő, három. Changé, pas-sé. Dummer August elrejtette az igazságot és a közönség tapsol, a karzat bravózik.

Szegyenletes és szomorító egy állapot az, hogy ma a szegény ember Magyarországon dicsőségnak, szeren-

csének nézi, ha a jogos igazát a törvény neki megítéli. Büszkébb rája, mintha feltalálta volna a röpülés művészetét. Büszke, mert sikerült neki megkapni azt — amihez joga van.

De van ennek a dolognak másik oldala is. Az, hogy nálunk a paraszt fél a törvénytől. Fél a hosszadalmas, költséges és bizonytalan végű procedurától s ezért száz esetben nyolcvan közül törvény elé sem meri vinni a baját.

A bírák hamar elbánnak „a szegény emberrel!” — hallottam a multkor. Jellemző. És inkább megalkuszik ötven perczentre az ellenséggel, csak-hogy ne kelljen pörösködni. Mert lehet az igazsága a napnál ezerszer is fényesebb, ha a hunczut kufár jó ügyvédet választott, mit bír akkor ő az ő együgyű paraszti eszével kivinni a törvény nagyurait elött.

És ha nyer, nem ő nyert, de a fiskális.

Valóban érdekes volna statisztikát csinálni a Magyarországon tárgyalás alá nem került uzsora-esetekről.

Tegnap a sikkasztó menekült, lazul az alkalmazott lelkiismerete. Ma a gyilkos, bomlik a közrend, viczzé válik a közbiztonság. És van, aki szabadul tegnap, ma és holnap, szabadul

Hogy adod magadat?

Ara van mindennek, ára mindenkinek, Nem szent már az elve semminek, senkinek... Ellenzéki vezér, dörgeted hangodat, Sugd meg szép csöndesen: — Hogy adod magadat?

S te hatalmas ember, dicső, nagy miniszter, Kit az egész ország fél, ha nem is tisztel, Ki megcsattogtatod szörnű szárnyaidat, Szólj engesztelődve: Hogy adod magadat?

És te híres író, poéta vagy bármi, Kinek a felhők közt olyan könnyű szállni, Ki eszméket pengesz . . . oh dicső feladat! De aztán a földön hogy adod magadat?

Széles birodalom, multad ezer éves, Történelmed hire messze, messze fényes, Itt a trónok kegye, czim, rang, pénzarádat . . . Voltál szabad eddig, — hogy adod magadat?

Vásár van, kapható minden potom áron . . . Oh, hogy a Megváltó nincs ott a vásáron, Nem kérdi szeliden az eladottakat: Jer, visszaváltalak, — hogy adod magadat?

Gr.

Torday Gáborról.

Egy tipikus magyar alak dőlt ki Debreczenben az élők sorából. Nem a mai sápkóros, mézes-mázos, alattomos kor fia, hanem egy vasévtágyu, darabos szavu, de mindig tréfás, derült férfi . . . A debreczeni öreg kollegium nevelt hajdanta ilyen jellegzetes alakokat, a milyen, a micsodás az Urban boldogult debreczeni ügyvéd Torday Gábor volt.

Itt a felső Tiszamentén bizonyosan sok jó czimborát, jó ösmerőst elfog szomorítani, megfog döbönteni a hir, hogy Torday Gábor meghalt.

Pedig Torday Gábor nem volt sem ugynevezett nagyhazafi, sem a közéletnek irányító vezére, sem durgazdag főur, sem ünnepeit poéta, hanem egy szürke vidéki debreczeni ügyvéd volt. És mégis sok kiáltott nagyságnak föléje emelkedett ő; a magyar szíve, lelke, őszinte kedélye és szokásai e keseredett korban a régi jobb időket varázsolták fel.

Ha a Józsa Gyuri idejében élt volna és történetesen valamelyik debreczeni nagy-

vásárban összeösmarkedik ez a két ember, az egész életen keresztül hívek maradtak volna egymáshoz. És aligha liczítalta volna tul az egyik a másikat.

A coetusban növekedett debreczeni diák a gerundium forgatástól a kupa hajtogatásig egyformán mester volt. Reggelig-reggelig ropta a tánczot, hajnaltól estig dalolta az ujabbnál ujab s szép magyar nótákat. Az anekdótáknak is igazi kincsháza volt a furfangos, az ötletes debreczeni tógás diák, akinek ugyan a darabosságához fért szó, de gonosz, rosszindulatu nem volt soha. Kemény fej, kemény gyomor, kemény ököl mindenha jellemezték a kollegium nevelte fiait. Ez a három az Urban boldogult Torday Gáborban is megvolt és ilyennek, tudniillik a kedélyes, mulatásra szer Gábor diáknak maradt meg holtá napjáig.

A csontos hunkoponyájában rajzoltak a vig, a derült, a tréfás, ötletes gondolatok, hogy olyik-olyik tréfa vaskosabb is volt, ki faraghatta volna azt rovására Gábor bátyáknak, a sikerült tréfát elérte mindig ő is.

Tréfáiról, történeteiről, melyeknek némelyike igazi krónikás anekdota számba

Lapunk mai száma 10 oldalra terjed.

mindenkor és mindenhol: és ez az uzsorás, a kiszípolozó.

A törvény enyhül, helyette izmosodik a raffinéria és a lelketlenség. A bíró nem szabad, nem független. Az ő jogaiba mások ültenek vagy jó harmincz esztendeje: a fiskálisok és a sajtó.

Nem az a bíró, ami régente volt, az erőslékü, igazságos atya, a társadalmi patriarchalizmusnak a fejedelem után való legszebb megtestesítője. Lyukas hangszer ő ma, melynek tömérdek nyílásán, repedésén belé fuj, akinek kedve tartja: fiskális, sajtó, zsúr, szalon, bödőletes koncert jóra való fülnek.

A kivégzések meg nem nyilvánosak. A Szent-György terét ma nem festi ezek előtt pirosra a bakóontotta vér. A nyakról leguruló, meleg, véres labda felkelhetné édes mindnyájunkban a kulturbestiát.

Az pedig szunnyadjon édes nyugalommal és szunnyadjon vele a jogérzet és az erős, meg nem ingatható hit az isteni és emberi igazságszolgáltatásban.

(L. K. L.)

Választási vérengzés — vitéségi érem.

Az általános választások során Tolna varmegye pinczehelyi kerületében polgárver folyt. A függetlenségi Rátkay László állt szemben a néppárt jelöltjével. A hetek óta tartó korteskedés következtében a választás izgalmas és a küzdelem elkeseredett volt. A nagy alkotmányos szenvedelmet tokozta, hogy a népet itatták is így nem csoda, hogy az éljen- és abcugriadalomba beleveggyült a tettelegesség is. Néppárti kövek röpültek a függetlenségi koponyákhoz és viszont. Egy röpülő kődarab megsebesítette

megy, a lapok hasábjain bizonyosan többet megörökítenek azok, akik őt a korábbi idők óta ösmerték. Nekem ehhez a gyász hatása alatt nincs hangulatom, nincs elevenségem, de kár volna azokat felejtésbe engedni. A mai kores, nyavalygós, idegen lelkü korszakban kívánatos, hogy ennek a hunfejű magyarnak az alakja a maga derült, őszinte, törzssőkös mivoltában domborodjék ki elének. Mert a vidámság álcája alatt mély magyar szívet őrizgetett ő. Sok, gazdag, nemes tulajdonsága volt az ő tréfás, mulatós lényének és mi fő, erényeiben, hibáiban magyar volt, igazi törzssőkös faj magyar volt, amelynek csak a régebbi időkben növekedtek.

Ennek a nem mindennapi, ennek a minden ízében eredeti és őszinte magyar embernek az elhunytát sajnálhatjuk és minden magyar háznál részvétellel fogadhatják e hirt, hogy Torday Gábor meghalt. Ilyen típuszt aligha növel többé a kollegium, ilyen vendéglátó magyar barát aligha fejlődik a mai kivetkezett, idegen divatokat majmoló nemzedék közül. Kemény volt a feje, kemény volt a gyomra, kemény volt az ökle, de a barátság iránt érzékeny a szíve, mely olyan volt mint a kavics közé keveredett arany. A kor volt kavicsos, a melyben élt, nem ő.

Szabad Hajdu.

az egyik csendőrt is, amint, hogy az nem tudott különbséget tenni a czivil választó és az egyenruhás nem választó között. Erre eldőrdült a csendőrök fegyvere. Az éljen helyett a jajszó, a sirás, a vészkiáltások töltötték az levegőt. A sebesültek segélyért esdekeltek, a haldoklók szeméi örökre lezárultak, mert őt ember halt meg, ennyi volt az áldozata a pinczehelyi választásnak. Az ideális lelkü, költői eszmékér hevülő poéta képviselő, Rátkay László a saját híbáján kívül véres megbízólevéllel került vissza a törvényhozásba.

A vizsgálat megndult, de az a halottakat nem támasztotta föl. A pinczehelyi kerületben is helyreállt a nyugalom s talán csak az áldozatok árva, özvegyei emlékeztek immár a véres választási napra. De most ismét emlékezetbe jött a szomorú esemény. A lapok híradásai szerint ugyanis azokat a csendőröket, akik a pinczehelyi választókra lőttek, magas kitüntetés érte. A „helyes fegyverhasználatért” az egyik közülök az első osztályú vitéségi ezüst érdemkeresztet, kettő pedig a másodosztályú vitéségi érdemkeresztet kapta. A fegyveres cselekedet tehát, amelyet a csendőrök fegyvertelen emberekkel szemben végrehajtottak, elvette jutalmát.

„Helyes fegyverhasználat?” Kérdés, hogy ebben az esetben mi volt az a helyes fegyverhasználat? Az e, hogy a csendőrök őt embert lőttek agyon és nemtöbbet. Vagy az, hogy egyáltalán lőttek. Hogy a fegyveres férfiak nem hagytak elvenni fegyvereiket fegyvertelenek által? És mi ebben az a nagy-nagy vitéség, amiért a katonai igényseget, altiszteket érhető legnagyobb kitüntetéssel, a vitéségi érdemkeresztel kellett megjutalmazni? Ha a csendőr, a katona kötelességét teljesítette, jó, meg kell azt jutalmazni. De a polgárver ontásaért ilyen feltűnő módon nagy katonai pompa, talán még zeneszó mellett adni is jutalmat — ez nem helyes dolog. Ez az immár beheggedő sebeknek felszaggatása. Hát ez a kitüntetés nem arra való, hogy a különben nagyon nehéz szolgálatot teljesítő csendőrség iránt, kivált a nép lelkében a rokonszenvet növelje. Hiszen ott a pinczehelyi kerületben, ahány ember meglátja a csendőr mellén azt a fenyés ezüstkeresztet, mindnek az jut az eszébe: Ime ezt azért kapta, mert a veremet, apámat, testvéreimet, sógoromat agyonlőtte.

A politikusok, különösen a függetlenségi képviselők közt nagy feltűnést keltett ez a kitüntetés s különösen annak katonai pompával rendezendő módzata. Az őszel összeülő országgyűlésen maga Rátkay László akar ebben a dologban kérdést intézni a hadügy- és a honvédelmi miniszterekhez. Hogy adjanak felvilágosítást arra nézve, mi volt a pinczehelyi „helyes fegyverhasználat”, amiért ilyen kitüntető jutalom jár? Nehogy a csendőrök azt gondolják, hogy ha ismét választási zene-bona lesz, akkor löni is muszáj. Egy lövés, öt lövés s ott ragyog a csendőr domboru mellén az ezüst vitéségi érdemkereszt.

A „Hortobágy” kérdéséhez.*

A helyi lapokból úgy értesültem, hogy a törvényhatósági bizottsági közgyűlés a Hortobágy kérdésében a gazdasági egye-

* A Debreczeni Gazdasági Lapokból vesszük át ezen cikkelyt, mert a fontos kérdésnek minél több oldalról való megvilágítását és megoldását igazi létkérdésnek tartjuk a gazdákra. A cikk nagyon figyelemre méltó azért, mert a gazdák meléttör lándzsát, habár külön felfogás mellett is.

Szerk.

sület véleménye meghallgatását is elrendelte.

Nagyon helyesnek tartom, hogy a kérdés előkészítését a gazd. egyesülethez terelték véleményadás végett, legilletékesebb tényező ezen fontos feladatot a gazdák és nemes város legjobb érdekének megfelelően előkészíteni és megérlelni. Személyesen nem vehetek részt az egyesületi gyűléseken, azért ezen soraim utján kívánom elmondani teljesen független s őszinte jó akarat által vezérelt javaslatomat e nagyfontosságú kérdésben, melynek helyes, vagy helytelen megoldásához van kötve a debreczeni gazdák jószágtenyésztésének jobb, vagy rosszabb jövője; különösen szarvasmarhatenyésztésének felvirágoztatása, avagy tönkretétele.

Most már kétségtelen, hogy a Hortobágy kulturája meg fog változni. Igenis változni fog, mert a gazdasági fejlődés követeli, hogy az eddigi tulkülterjes s csekély jövedelmet biztosító kihasználásból át kell lépni az intenzívebb kultúra terére, mely a Hortobágy jövedelmét jobb kihasználás mellett nagyobbá és biztosabbá teszi; követeli ezenkívül a mai kor nagy igénye, a mai kulturfejlődéssel járó óriási költség s az ebből származott pótlódó fedeztetése, melyet ezelőtt, nem is régen, meg nem ismert a mesés gazdasági város szintén jómódu lakossága.

Tiszta meggyőződés, hogy ezen kulturváltozás akkor lesz eredményes, ha az a város és gazdaközönségének legjobb érdekeit mozdítja elő, úgy, hogy az eddigi állattenyésztés nemcsak megmaradjon, de az határozott fejlődést biztosítson ugy számban, mint különösen minőségben. Annak a változásnak olyannak kell lenni, mely a hortobágyi jószágtenyésztést, különösen pedig a magyar fajta szarvasmarha tenyésztését nemcsak hirnevesse, jövedelmezővé, de egyedülív tegye az országban. Erre a mesés kinszet magában rejtő óriási kiterjedésű pusztá van egyedül hivatva okszerű kezeléssel. Tehát véleményem határozottan az, hogy a Hortobágy továbbra is a gazdák maradjon, hogy a Hortobágy minden körülmények között továbbra is a jószágtenyésztés érdekeit kell szolgálnia, de a régi külterjes legelő-rendszer megváltoztatásával át kell menni egy intenzívebb gazdasági kezelésbe, oly formán, hogy az 1-ször fölvirágoztassa a mai jószágtenyésztést s így kielégítse a gazdák jogos érdekeit;

2 szor biztosítsa a Hortobágy jobb kihasználását és jobb jövedelmezőségét is.

Ezek volnának azon feltételek, melyek nemcsak a gazdaközönség egyoldalú érdekeit, hanem Debreczen városának összes közgazdasági tényezőinek igényeit kielégítenék.

Nézetem szerint ez egyedül azzal volna elérhető, ha a gazdaközönség egyetértve elhatározná, hogy a kérdéses kihasításra szánt területet magának biztosítaná, az azért várható méltányos jövedelmet beszolgáltatná. A várossal szerződéses viszonyba lépne hosszabb időre, pl. 40—50 évre s ezen területen egy jószágtenyésztésnek megfelelő mezőgazdálkodást folytatna, melynek jövedelméből fizetné a haszonbért és fedezné az ezenkívüli üzemköltséget. Természetes, hogy ezen vállalkozás nagyobb befektetési tőkét igényelne. Ez szerintem egy nagyobb törlesztéses kölcsön utján volna beszerezhető, mely kölcsön után esedékes évi törlesztéses kamat a legelőbér csekély emelésével volna biztosan fizethető. Azt hiszem, egy számos jószág után 2 koronával való legelőbér emelése ezt biztosítaná.

A törlesztéses kölcsön olyan terjedelmű lenne, hogy abból a mezőgazdálkodáshoz szükséges összes épületek, gazdasági

felszerelések, első vetőmagszükségletek, valamint első évi haszonbérfizetés stb. fedezetet nyernének. Azt vélem, hogy elég volna először csak 4-5 ezer hold terjedelmű gazdaságnak üzembe vetelebe belebocsájtkozni, mert 10 ezer holdat egyszerre elszakítani, veszélyeztetné a mai jószág-létszám legeltetését. Egy 6 éves ciklus aztán megőzné az illetékes tényezőket a további terjedkedés szükségességéről.

A gazdálkodásra nézve csak annyit, hogy annak olyannak kell lenni, hogy az minden tekintetben megfeleljen a jószágtegyésztés biztosításának és előmozdításának. Ugyanis a szántóföldek jó részén vetett takarmányok termeltetnének melyek szükség esetén nyáron is — szük legelő viszonyok következtével — a gazdaközönség javára fordíthatnának, legalább annyiban, hogy a leghitványabbak — mondjuk 10%-a az összesnek — takarmánypótlásban részesítenék és így az éhenpusztulástól megóvatnák. A nyáron igénybe nem vett takarmány-mennyiség pedig ugyancsak a gazdaközönség jószagaizak kiteleltetésére fordíthatnák; pl. a tenyészjószágok itt nyernének elhelyezést és kitartást. Ebben aztán bőven kárpótlást nyernének a gazdák a csekély legelőbér emelés ellenében. Vett takarmányok termelésére fordíthatnák mintegy $\frac{1}{3}$ rész, $\frac{2}{3}$ része pedig a szántóföldeknek piaczon értékesíthető gazdasági termények előállítására.

Bővebben nem terjeszkedhetem ki ezuttal a továbbiakra, mert nincs reá fizikai időm. Mindenesetre elég az ahhoz, hogy a gazdaközönség gondolkodhassék a dolog felől és kellően mérlegelje a saját érdekeit, mert meg vagyok győződve, hogy a megoldás helyes módja az lesz, ha kizárólag a gazdaközönség a maga érdekeinek előmozdítására válltve megtesz mindent, hogy az idegen — esetleg önző — érdekek kiszorításával magának biztosítsa a kezében levő aranybánya kiaknázását.

Basa, (u. p. Polgár) június 28-án.

Fancsovits Mátvás
gazd., egyes. tag.

A székely földről.

Irta: **Vantsa György.**

A természeti kincsekben oly gazdag vadregényes székely föld fájdalom még ma is az ismeretlenség homályában révedez, holott nem is fekszik tőlünk olyan távol, mint a sötét Afrika. Társadalmunk különböző rétegeit alkotó egyénei között még ma is igensokan vannak olyanok, a kik csak annyit tudnak róla, hogy ott van valahol a délkeleti kárpátok alatt, az olahság között, s ma holnap csak neve fog szerepelni, mert már eloláhosodott. Az első igaz, a második azonban hála a gondviselésnek nem, mert a hazánkban élő összes népfajok között egyetlen egy sem tartotta még évezredes faji sajátosságait, ősi szokásait faji büszkeségét, mint a maroknyi Székely nép. Nincs egyetlen népfaj, mely oly határtalan szeretettel csüngne és ragaszkodnék ahhoz a darabka földhöz, mely ősenek véréből van megszentelve, mint a székely; nincs egyetlen népfaj, mely hazájáért, édes otthonáért, melynek rögéhez ugyszólva hozzá van növe és azoknak szabadságáért egy ezred év leforgása alatt annyi véraldozatot hozott volna, mint a székely, melynek mindenik fia még a közmúltban is született katona volt.

Az ásó, kapa, kasza, sarló mellett ott volt a gyilkoló fegyver is mindenkor, s ha végig zúgott a vész kiáltás, vagy kigyuladtak a lármafák szónélkül tették le a kenyérkereső eszközöket s gyakran egész csa-

lád, még a nők is, fegyvert ragadva siettek a csatatérre, éreztetni karjuk súlyát, a támadó ellenséggel. És e népfajt és azt a földet, melynek méhe terhes a természeti kincsektől még ma sem ismerik igen sokan.

E hiányon segitendő a Debreczeni Székely Társaság megbízása folytán megkezdem a Székelyföld tüzetes ismertetését s teszem azt azzal a szeretettel, melylyel szülő földem iránt mindenig viseltetem s viseltetni fogok életem utolsó perczéig.

Nem reklám hajhászatból vettem e tekintetben kezembe a tollat, hanem azért, hogy helyes adatok nyújtásával úgy és akként ismertessem meg a székely földet, a mint az a valóságban van s ezáltal olvasóim figyelmét e jobb sorsra érdemes föld és népe felé irányítsam.

Kövess kedves olvasóm és utazzunk a képzelet szárnyain a magyar Gleichenbergbe Korondra. A korondi fürdő ott fekszik Udvarhelymegye egyik kies fekvésű vadregényes völgyében. — A Korond vize sóval telített völgyében. E minden oldalról erdős hegyekkel környezett nagy kiterjedésű, részben lombos, részben fenyő fák által alkotott, kellemes sétányokkal, kitünően gondozott parkokkal bíró fürdő a tengerszine fölött mintegy 534 m. magasságban fekszik, levegője enyhe, sóval telített levegője ozondu, por és szélmentes s mint ilyen klimatikus gyógyfürdőnek igen alkalmas.

E fürdőnek két vasuti állomása van, az egyik: Sóvárád, a másik: Székelyudvarhely, az előbbtől két — az utóbbtól 3 órajárányira van a fürdő telep. Mindkét ut, vadregényes helyen és kitünő utakon vezetnek a fürdőre.

Korond fürdő éghajlata szerencsés fekvésénél fogva igen kedvező, hőingadozásoknak nincs kitéve, a miért is igen alkalmas a légzőszervi bántalmakban szenvedők tartózkodására.

Korond gyógyforrásai a következők:

A Jókut, melynek vize szénsavas vassavas víz, melynek vegyi tartalma, nemcsak mint gyógyvizet, hanem mint üdítő vizet is igen sokszervi bajokban a gyógyításra igen alkalmassá teszi.

Az Erzsébet és sóforrás vizei szintén üdítő és gyógyhatásúak. E két utóbbi forrás vize, mint hideg és meleg fürdők is használatnak, a szerint a mint azt a fürdő orvosai a illetők részére elrendeli.

A fürdőtulajdonosa a kor igényeinek és kívánalmainak megfelelőleg tej- és kefir kúra csarnokot és egy bignó sulfit belélegző csarnokot is rendezett be, mindkettő a fürdő orvos felügyelete alatt áll.

Az e fürdőt felkeresni óhajtok, betegek és üdülést keresők részére 10 csinosan berendezett villa áll rendelkezésre, a melyek mindenikében a kor igényeinek megfelelő szobák vannak elhelyezve.

A kis község — Korond — melynek határában a gyönyörű fekvésű és nagy gyógyhatású fürdő van, lakossága tiszta és tősgyökeres székely, akik nagyrészen mezőgazdasággal, tejtermeléssel, és nagyrésze az egész Erdélyben ismert híres korondi agyagedény készitessel foglalkoznak.

A nép szegény s nagy küzdelmek közt tartja fenn magát s mint ilyen igen megérdemli a magyarság támogatását.

E cikk keretébe nem tartozó, de a fürdő egyéb viszonyaira vonatkozó felvilágosításokkal e sorok írója, mindenkor készséggel szolgál,

NAPI HIREK.

Istentiszteletek.

Holnap vasárnap az istentiszteletek a következő sorrendben tartatnak meg: Nagytemplomban: Görömbey Péter szénior, Kistemplomban: Biró János s. lelkész, Újtemplomban: Szabó Bertalan s. lelk. Ispótytemplomban: Mitrovics Gyula lelkész, Csapókeri imaházban: Kovács János népisk. felügyelő.

Az ág. hitv. ev. templomban Materny Lajos főesperes tart istentiszteletet d. e. 10 órakor,

Torday Gábor meghalt.

A debreczeni ügyvedi karnak és társadalomnak egyik régi, rokonszenves s közbecsült tagja hunyt el tegnap reggel Széchenyi-utcai lakásán. Torday Gábor 57 éves volt, de örökké vidám kedélye, fiatalos járása még annyit sem árult el. Régi debreczeni ember, kit mindenki ösmert, becsült, szeretett. A társadalmi életnek egyik erős, tevékeny oszlopa volt s minden nemes, jó ügyért lelkesedett, fáradozott. Egyik megalapítója volt a debreczeni dalegyletnek is, mely az ő idejében fénykorát érte, de később személyi okokból kilépett az egyletből az önkényt nem tűrő, rélyes férfit. Fiatalabb koráról valóságos legendákat beszélnek. Herkulesi erejéről ösmert volt az egész városban. Munkás, szorgalmas élet és hű család apa szállt sirba Torday Gáborral. Az egész város a legnagyobb részvétet érez az övegy s gyermekei iránt és őszintén sajnálják a derek ember elhunytát. A halálesetről a család a következő gyászjelentést adta ki:

Mély fájdalomtól megtört szívvel tudatjuk a felejthetetlen jó férj, apa, testvér és vőnök: néhai Torday Gábor ügyvédnek, f. hó 4-én, reggel 9 órakor, tevékeny életének 57-ik, boldog házasságának 21-ik évében történt gyászos elhunytát. Kedves halottunk földi részei folyó hó 6-án, délután 5 órakor fognak az ev. ref. egyház szertartása szerint, a Széchenyi-utca 12-ik számú házunknál tartandó gyászima után, a Kossuth utcai temetőben örök nyugalomra tetetni. A végtestességétélre rokonainkat, barátainkat és az elhunytak jó ismerőseit szomorodott szívvel meghívjuk. Debreczen, 1902. július 4. Bánatos neje: özv. Torday Gáborné, szül. Gaszner Gizella; László, Margit. Gábor gyermekei Testvére: Torday Imre és családja. Áldás és béke poraira! A temetést Gebauer K. temetkezési intézete rendezi.

Kormánysegély a rabsegélyző egylet javára.

A m. kir. igazságügyminiszter a „Debreczen városi és hajdumegyei rabsegélyző egylet“ elnökéhez, Szűts Miklós kir. törvényszéki elnökhöz intézett leiratában, nevezett egylet részére a f. 1902. évre 4000 (négyezer) korona segélyt engedélyezett és utalványozott ki, mely összegből 3000 korona az egylet vezetősége által felállítatni czélzott rabmenház alapja javára használandó fel.

Új törvényészki bíró.

Bizonyára széles körben fog örömet és megelégedést kelteni ez a hír, hogy a király Balogh Zsigmond debreczeni jbirósági albirót a debreczeni törvényszékhez bíróvá nevezte ki. Balogh Zsiga, Debreczen történetében is nevezetes szerepet játszó családnak a leszármazója és

magá is igazi debreczeni fi, így kinevezését örömmel kell fogadnunk. Tudásával, buzgóságával és lelkiösszhangosságával régen rászolgált erre a kinevezésre, mert a bírói karnak régi, érdemes tagja. Mi azért őszinte örömmel tudatjuk olvasóinkkal a kinevezési hírt és egyben sok szerencsét kívánunk az új tsvzéki bírónak.

Szabadságolások a városházán.

Trázy László városi adópénztáros, — nyolczheti szabadságot kapott — a melyet Junius hó 4-től vett igénybe. — Távolléte alatt a minden adónemért fizetett pénz felvétel és pénztárnoki teendőikért, Koszorus Kálmán adópénztári ellenőr helyettesíti — az ellenőri dolgokat pedig Kapros Sámuel adótiszt végzi.

Zichy Jenő és a debreczeni diákok.

Az „Ellenzék“ből olvassuk a következő debreczeni vonatkozású kedves hírt:

Három debreczeni harmadik gimnázista elhatározta, hogy a nyáron nagy utazást tesz. Céljuk az erdélyi részeket megismerni, s ezt valóban így érik el inkább, mint hogy ha a vasúttal keresztül futnának minden módon, sokszor azt sem tudva, merre hol járnak. A kis diákok szerdán hajnalba érkeztek Kolozsvárra s egyenesen a református kollegiumba mentek, s ott jól kialudtak magukat, mivel az utóbbi két éjjel majd mit sem pihenhettek. — Biharvármegyében nagy vendégszeretettel fogadta őket gróf Zichy Jenő. Két napig el sem bocsátotta birtokairól. Végül megajándékozta a bátor kis utasokat. Egyik egy szép órát is kapott tőle, s szeptemberre, ha utiélvényeiket számára leírják egy egy arany órát is fognak kapni. A gróf végül egy nyílt levelet adott át a következő tartalommal:

(Kívül)

Ü d v.

Minden jóakaratu és tisztelőlkü magyarnak.

(Belül)

Üdv az olvasónak!

E sorok előmutatóit: Aranyosy Pált, Baak Istvánt és Demeter Zsigmondot tanulmányutjukban, Debreczen és Kolozsvár, Tusnád és Kovásznaig és vissza Debreczenig minden derék honpolgárnak jóakarataiba ajánlom.

Zichy Jenő s. k.

A. Lugos, junius 27. 1902.

Kedden Bánffy-Hunyadon voltak s ott a gróf utasítása folytán Gyarmathy Zsigáékhoz mentek el. Ez alkalommal a kis diákok Gyarmathyéknál egy világhírű festőt a híres Bruckot is láthatták.

Kolozsvárt is szorgalmasan megnézték minden látni valót s mindenütt nagy vendégszeretettel fogadták őket. Erre ugyan Erdélyben nagy szükségük is lesz, mert persze-a kis diákok jó formán pénznélkül indultak el. — Magunk részéről is ajánljuk a kis tanulókat minden jó ember szíveségébe.

Iskolaszéki gyűlés.

A debreczeni ev. ref. egyház iskolaszéke f. hó 4 én d. u. 4 órakor ülést tartott, melyen az üresedésben levő 2 tanítói, 2 tanítónői s a kántor-tanítói állásra beérkezett pályázatokat bírálták el s tették meg a jelölést az egyes állomásokra. Összesen 58 pályázó adta be a folyamodványát a kitűzött határidőig. Azonban az iskolaszék többek folyamodását nem vehette figyelembe, mert hiányosan, nem a pályázati feltételeknek megfelelően voltak felszerelve. A jelölés eredménye következő: a) a csapókeri tanítóságra jelöltettek: Papp Ignác debreczeni, Hatvani József devecseri, Mocsár László tunyogi, Sörös Béla bősörményi és Szücs András tenkei tanítók. b) A pacirta-utezai tanítóságra: Komlóssy Imre debreczeni, N. Varga Mózes b.-ujfalui, Boldizsár Zsigmond nádudvari, Tordai Gábor b.-ujvárosi és Haló Sándor debreczeni tanítók. (Már öt év óta segédtanító. Szerk.) c) Az ispotályi tanítónői állásra: Szathmári Julia debreczeni, Eszenyi Mária t.-földvári, Szabó Etelka alsó-börzsönyi, Biró Ilona, Ujj Mészáros Klára. d) A Csonka-utezai tanítónői állásra: Eöri Mária debreczeni, Kiss Julia debreczeni, Tóth Erzsébet debreczeni tanítónők, Konrad Irén végzett képezdész és Csurka Julia érendrédi tanítónő. A kántortanítói állásra 19-en pályáztak, kik közül 8-at ajánl az iskolaszék az egyháztanácsnak a végből, hogy próba orgonázásra meghívassanak: Alföldi Béla debreczeni, Veress Vilmos téglási, Kremán Sámuel n.-kunmadarasi, Papp Imre földesi, Horvath Lajos henczidai, Kovács Mihály debreczeni és Rácz Árpád törökszentmiklósi kántortanítók. A tanítói és tanítónői állásokat a f. hó 6 án tartandó presbyteri gyűlésen fogják betölteni, míg a kántortanítói állást csak a próba orgonázás megtörténte után.

A debreczeni ref. egyház

presbiteriuma f. hó 6-án, vasárnap d. e. 10 órakor az egyház tanács termében ülést tart. A gyűlésnek több fontos tárgya van, pl. tanító, tanítónő választások.

Polgári iskola Debreczenben.

Illetékes helyről a következő sorok közlésére kértünk fel: Immaron bizonyos, hogy szept. hó elején a Kereskedelmi iskola modern, felszerelésű épületében megnyílik a modern polgári iskola első és második osztálya. Az iskolát állító Kereskedő Társulat kebelében buzgó tanfelügyelőnk utmutatása mellett szerényen folynak az előmunkálatok arra nézve, hogy az iskolaépület tágas és világos tantermeiben a modern követelményeknek megfelelő berendezéssel, jeles tanerőkkel, az előirt felszereléssel induljon meg az iskolai év. A városban mutatkozó érdeklődésből következtetve, tanulóiban nem lese hiány. Mert mindazok a szülők, a kik fiaikat nem szánják tudományos pályára és a kik eleddig csak kényszerűségből adták gyermekeiket a gimnáziumba vagy realiskolába, most a kereskedelmi, ipari és mezőgazdasági pályákra előkészítő gyakorlati iskolába küldhetik a latintól vagy egyéb nehéz disciplináktól fázó fiaikat. Az első osztályba oly tanulók léphetnek, a kik legalább 9 évüket betöltötték és az elemi iskola IV-dik osztályát jó sikerrel végezték vagy ennek megfelelő ismereteiket felvételi vizsgálat után igazolják. A második osztályba azok léphetnek, akik a polgári iskola, a gimnázium vagy a realiskola első osztályát elvégezték, valamint minden oly

tanuló, a ki koránál fogva az osztályba beillik és vizsgálatot igazolja, hogy az előző osztályban megkivántató ismeretekkel bír. — Minthogy a polgári iskola egy-egy osztályába 50 tanulónál többet felvenni nem lehet, jól teszik azok a szülők, a kik fiaikat ideszánják, ha helyet biztosítanak gyermeköknek a felső kereskedelmi iskola igazgatóságánál való előjegyztetés útján. Az iskola szervezetére, tanerőire, tandijára stb. vonatkozólag legközelebb hozunk bővebb értesítést. Reméljük, hogy a polgári iskolával Debreczen egy újabb mintaszerű intézettel gazdagodik.

A londoni botrány.

A Debreczenben is jól ösmert fiatal braganzai hercegről, Ferencz Józsefről szenzációs híreket közölnek a lapok. „Londoni botrány“ cím alatt szellőztetik a braganzai hercegnek egy multságát, mely miatt a fiatal herceget a londoni bíróság elé is állították. Matröz kocsmában több züllött alakkal fogták el. A herceg kit szabadon bocsátottak, azzal védekeztek, hogy megakarták zsarolni a lebuiban és azért vadaskodnak ellene. Mindenesetre sajnálatos egy nagy név viselőjét ilyen helyzetbe jutva látni. Mi a különféle, a részletekre vonatkozó szenzációs mende-mondákat nem reprodukáljuk, mivel nincs módunk azoknak az igazságát ellenőrizni és a józiséssel oly ellentétes szenzáció hajhászás nem kenyerünk, egyszerűen csak jelezük e hírt, mely kövér anyagot szolgáltat a botrány krónikának.

Hírek az anyakönyvi hivatalból.

A helybeli állami anyakönyvi hivatalnál a hét folyamán házasságot kötöttek:

Hegedüs László — Király Ilona, Marczai István — Demeter Ferézia, Nedeczky Ferencz — Zádor Vilma, Vincze József, — Katona Erzsébet Borsi Sándor — Molnár Juliánna, Csernáki Kovács Márton — Brizmat Juliánna. Lada András — Mariáncsik Zsuzsánna, Nyilas István — Kvón Juliánna, Lókodi István — Kőszegi Etelka, Tőzsér Ferencz — Szabó Mária, Schwarcz Ignác — Csengeri Laura, összesen 11 pár.

Ugyanezen idő alatt a következő halálzási eseteket jelentették be: Angeli Ferencz 3 hónapos csecsemő, Tóth Ilona 8 hónapos csecsemő, Pál Anna 12 hónapos csecsemő, Vida János 38 éves boltiszolga, Körösi Mária 5 hónapos csecsemő, özv. Varga Gáborné szül. Bihari Zsuzsánna 77 éves háztartásbeli, Samu Ferencz 6 hónapos csecsemő, Vigh József 23 hónapos csecsemő, Kiss Juliánna 16 hónapos csecsemő, Nyiri Béla 2 hónapos csecsemő, Lengyel Mária 5 hónapos csecsemő, Nagy Árpád 25 éves vasuti altiszt, Becsky László kulcsár 39 éves, Janicsék Gizella 2 hónapos csecsemő, Bör János 3 napos csecsemő, Kaminár István 3 hónapos csecsemő, Varga Sándor 43 éves házmeester, Berzéki József 22 éves juhász, Bapisz Eszter 8 napos csecsemő, Papp Mihály 64 éves kisbirtokos, Szabó József 26 éves cseléd, Dezső Lászlóné szül. Kiss Róza 32 éves háztartásbeli, özv. Róth Mórné szül. Valatin Jozefa 78 éves háztartásbeli, Agoston István 9 hónapos csecsemő, Szabó Sándor 52 éves napszamos, Nagy Sándor 59 éves férfi szabómester, Gurzó Ilona 4 hónapos csecsemő, Vig Sándor 25 éves napszamos, Kovács Andrásné született László Zsuzsánna 25 éves háztartásbeli, Burai Mária 9 éves gyermek, Szabó Eszter 4 hónapos csecsemő, Szabó I.

4 napos csecsemő, Forgács Eszter 12 hónapos, csocsemő, Szepesi Sándor 47 éves napszamos, Erdődi Ferencz 27 éves szabó-segéd, Sarkány Lajos 31 éves napszamos, Keresztesi András 6 hónapos csecsemő, Szabó Zsuzsanna 59 éves ápdalai szegény, Józsa Lajos 6 napos csecsemő, Dézsi József 64 éves napszamos, Buglyó Mária 1 hónapos csecsemő, Csonka Erzsébet 2 hónapos csecsemő, Orosz Róza, 13 napos csecsemő, Paulik Béla 4 hónapos csecsemő, Kiss Julianna 15 hónapos csecsemő, Péntek Margit 17 éves háztartásbeli, Torday Gábor 57 éves gyakorló ügyvéd, Bablóczi Erzsébet 16 éves háztartásbeli. Összesen 51.

Mint hogy továbbá ugyanezen idő alatt összesen 58 születést (30 fiu, 28 leány) jelentettek be, úgy a születések 7-el multák felül a halálozásokat.

A debreczeni munkás Dalegyelet

ma szombaton tartja nyári dalestélyét a nagyerdei „Dobos” pavillonban. Az ügyesen összeállított műsor, melyből a dalegyelet számai mellett a Bacsoni Erzsike k. a. éneke és Brinke Gábor ur színészakadémiai növendék szavalata fog kelteni nagy feltűnést; bizonyára igen sok vendéget, érdeklődőt fog vonzani városunk e törekvő dalegyeletének amugy is látogatott estélyére. A rendezőség gondoskodott jó zeneről, az izletes ételek és italok kiszolgáltatásáról pedig Németh András vendéglős kezeskedik. Belépő-díj 1 kor. 40 fillér. — Kezdeté este 8 és 1/2 órakor.

A Tarka szinpad Debreczeuben.

A főváros első magyar variete színháza a Tarka Szinpad három estén át vendégszerepel Debreczenben. Az előadások ma szombaton este kezdődnek. A „Bika” szálló dísztermében tartják meg. A Tarka Szinpad most országos körutat tesz s így Debreczent is meglátogatja. A műsor ötletes, friss, változó. Országos nevű írók: Gárdonyi Géza, Herczegh Ferencz, Szomaházy István, Heltai Jenő, Pasztor Árpád, Molnar Ferencz, Rudnyánszky Gyula, Mader Raul, Dankó Pista, Donáth Lajos, Kern Aurél művei szerepelnek. — A mai első előadás kezdeté este fél 9 órakor. A szórakoztató és érdekes műsor 16 pontból áll. Nyári esti mulatságnak mindenestre pompásan beválik a Tarka szinpad előadása, melyet a szalmaözveggy férjek bizonyosan lelkesedéssel pártolnak. Jeles művészek és művésznők fognak közreműködni.

Esküdtek a Kossuth-szoborra.

A debreczeni esküdt urak figyelmébe is ajánljuk az aradi esküdtbírósnál immaron dicséretes gyakorlattá vált szokást, hogy esküdtnapidíjakat egészben, vagy részben az aradi Kossuth-szoborra ajánlják föl. A legutóbbi ülészak esküdtjei közül Reiniger Samu 24 koronát, Szalay Arnold dr. 20 koronát, Goldschmidt Sándor 20 koronát, Aszai József 10 koronát ajánlott föl, mint esküdti napidíjat Reiniger Samu a maga napidíjait hazafias levél kíséretében küldte meg az aradi Kossuth-szobor gyűjtő bizottságának, — s a levélben ezeket mondja:

Együttal azt kívánom, vajha ez a nemes cél, amely az aradi Kossuth-asztaltársaság kebeléből indult ki, s amelyben Arad egész társadalma részt vevő; hogy halhatatlan megdicsőült apánk, Kossuth Lajosnak, a magyar nép apostolának nagy nevéhez méltó szobor állíttassék, mielőbb megvalósítható volna.

Hát vajon a debreczeni Kossuth-szobor megvalósításán törekedik-e valaki? Bizony, bizony jól elhantolták ezt az eszmét Simonffy polgármester urék.

Egy szegény gyermek elvesztette a pénzét.

Egy szegényebb sorsu szülők gyermeke elvesztett az utcán 2 drb. 10—10 koronás bankjegyet. Az ezen károsodásra vonatkozó sorokat ajánljuk a megtaláló figyelmébe:

„F. hó 4-én az Alföldi takaréktól a városházaig jövet kis fiam 2 drb. papiros 10—10 kor. bankjegyet elvesztett, a szives megtaláló, ha azt a szerkesztőség, városháza adóügyi iktató, vagy a bűnügyi osztályhoz bejuttatja, vagy a megtalálónak csak nyomába is vezetni tud, sikeres esetben illő jutalomban részesül, szegény szülők gyermeke, ki azért igen érzékenyen meg is szenedett.”

Egy felfüggesztett jegyző törvénytelen visszahelyezése

czim alatt, épp ma egy hete, közlemény jelent meg lapunkban. A közleményért a beküldőt terheli minden felelősség, annyival inkább, mert e közleményben vádak foglaltattak. Az foglaltatott ugyanis, hogy Orosz Sándor központi főszolgabíró, a törvényvilágos rendelkezése ellenére helyezte vissza a bíróság által vád alá helyezett illetőleg egy esetben elis marasztalt Kaszás József b.-ujvárosi főjegyzőt hivatalába. — Mi igaz, mi nem a közleményben — nem tudjuk és nem is érezzük kötelesnek magunkat annak a kutatására, sőt nem is szándékunk bunkóval törni bárki ellen, de mivel a vád nyiltan emeltetett, méltán vártuk a külömben általunk is tisztelt főszolgabírótól, a nyilatkozatot, hogy mennyiben igaz az? És ha igaz az, szándékozik-e a törvényen ejtett sérelmet orvosolni? Ha pedig valótlan a hír, vártuk, hogy czáfolják meg azt. Mi előttünk minden más érdek közömbös, csak az igazság az irányadó e felvetett kérdésnél is; sőt kívánjuk, hogy a munka bírásáról ösmert Kaszás főjegyző az ellene emelt jogerős vádak alól tisztázhassa magát, de míg az meg nem történt (pedig a beküldő által emelt vád szerint még nem történt meg): törvénytelen visszahelyezés által ne súlyosbitsák a helyzetet.

A házbéradó és a pénzügyminiszter.

Hónapok óta várja Debreczen város közönsége a miniszter döntését az általános házbéradó ügyében, melyet Faust Elek pénzügyigazgató rótt ki a városra. A városi tanács a pénzügyigazgatónak eme jogtalan s megütközést keltő határozata ellen felelőbevetett a miniszterhez. Azóta huzódik ez az ügy s Puky Gyula főispán és a polgármester személyesen is jártak a miniszternél s informálták a minisztert az ügy állásáról. A miniszter döntése tegnap érkezett le a pénzügyigazgatósághoz s a döntés, hanem is teljesen, de némiképp megnyugtatóssal szolgált a polgárságra. A miniszter tudatja a pénzügyigazgatósággal, hogy a város felelőbevetésének helyt adott és a lakrészeket összeirt bizottság munkáját egy miniszteri kiküldöttel itt a helyszínen felül-

vizsgáltatja, vagyis a lakrészek újabb összeírását rendeli el. Az összeíró bizottság két állami s két közigazgatási tisztviselőből fog állani s a bizottságnak elnöke Hank Gyula pénzügyi tanácsos, a miniszter kiküldötte lesz. Ez a bizottság lesz hivatva megállapítani vajjon az első bizottság a külöségén talált cseléd házakat tényleg bérbeadott lakrészeknek írta össze, mert a városi tanács felelőbevetése szerint — amint tényleg meg is történt — az egész ügyben ez képezi annak alapját, hogy Debreczenre kivetették az általános házbéradót.

Újabb betörési kísérlet.

A rendőrség mialatt lázasan nyomoz, az utóbbi napokban többhelyen elkövetett betörések tettesei után, azalatt a vakmerő tettesek újabb betörést követnek el, illetőleg kísérnek meg. — Tegnap este történt az újabb betörési kísérlet 10 és 11 óra között a Szt.-Anna utcán közel a rendőrség bünyűügyi osztályához. Pintér Gusztáv óras kirkatát akarták kifosztani, de zajt hallva elmenekültek. Páratlan fufanggal viszik véghez a betörést, ezt tegnap konstataulta a rendőrség. Akkor végzik a betörést, mikor a kocsiforgalom legnagyobb s így a kocsiokozta zajban anélkül, hogy észrevennék, éles véssővel belevág a vasredőbe s olyan hatalmas léket vágnak hogy kezük befér. Így tettek tegnap este is, de a szomszédházban dr. Gutfreund ügyvéd cseléde meghallotta a zajt, kijött figyelmeztetni a rendőrséget s ekkor a betörők elmenekültek. — Az éjjel folyamán a rendőrség két egyént már le is tartóztatott a beszerzett személyleírások nyomán, akiknek kihallgatása most folyik.

Selyembubók beváltása Debreczenben.

A következő közérdekű felvilágosításokat vettük: A magyar királyi földmívelésügyi miniszter selyemtenyészési meghatalmazottjának rendelete értelmében a selyembubók beváltása az Egyetlekertben levő épület emeleti termében f. hó 2-án kezdetét vette és pedig naponta d. e. 6—12 óráig, d. u. 2—7 óráig. Minden tenyésztő az oktatónő által utasítva lesz, mely napon hozza gubóit beváltásra. Minden tenyésztő osztályozva tartozik gubóit elhozni. Debreczen városa részéről kiküldött bizalmi ferfiuként Dr. Hegedüs Pál működik. Esős időben nem szabad gubókat beváltásra vinni. Bármilyen felvilágosítással szolgál a debreczeni selyembubóbevaltó állomás vezetője Poister Adolf.

Egy debreczeni kereskedő a magyar és székely iparért.

Pár év óta az egész országban megindult a lelkes és nemes mozgalom a magyar ipar pártolása érdekében. Sajnosan tapasztaljuk azonban különösen egyik másik kereskedőnél, hogy ez csak afféle szóbeszéd, de tettel nem bizonyítják a székely ipartermekek terjesztését. Azok közé, kik nemcsak szóval, de tettel is bizonyítják, hogy pártolják és terjesztik a magyar ipart, tartozik Békés Lajos férfidivat kereskedő, ki már évek óta keztyüket, bőrtárczákat s más dolgokat kizárólag magyar gyárosoktól szerez be s ezen áruk kelendősége igazolja legjobban, hogy messze fölülmulják az Aaszt-riából drága pénzen importált árukat. Békés Lajos most ismét egy hazafias s dicséretreméltó dolgot vitt kersztül. A szegény elhagyott székelyeken akar segíteni s a

mellett, hogy a debreczeni székelytársaság alapító tagja lett, a napokban nagymennyiségű megrendelést tett a székelyek földjéről vászon és másféle háziipar dolgokból is, melyeket üzletében feldolgoztat. A Békés ténykedését vajha követnék a többi kereskedőink is.

Egy fiatal debreczeni poéta verses köteté.

A debreczeni hírlapirodalomnak egyik rokonszenves és tehetséges munkása, Szebenyei József, a „Szabadság” munkatársa, ki hangulatos, érzésteljes szép verseivel is feltűnt, verses kötetet ad ki. Nem aféle túczat, elcsépett kötetnek ígérkezik ez a munka, melyre Szebenyei előfizetési felhívást is boesátott ki. A „Dalok egy poéta lány,”-hoz előfizetési felhívását és egy vers részecskéjét közöljük és ajánljuk a közönség jóindulatába. —

Előfizetési felhívás! A közönséghez! Ujabb válogatott költeményeimet kötetben boesátom közre augusztus hó folyamán. Az a közönség, mely munkáságomat eddig figyelemmel kísérte, hiszem, hogy segítségemre lesz az első vers-kötet kiadásánál. Igaz ugyan hogy amit irtam: magunknak irtam és nem kerestem népboldogító hangokat. Akik olvasták s esetleg megszerették az én apró szerelmi dalaimat, azok mellém fognak állni, hogy a vállalkozásomat sikerre vezethessem. Dalok egy poéta-lányhoz ezimen adom ki e vers-kötetet. Rövid néhány het mulva meg fog jelenni, díszes kiállításban. A mű ára két korona lesz. Előjegyzések a „Szabadság” szerkesztősége (Debreczen) esimen eszközölhetők július hó végéig Tisztelettel Szebenyei József. A hangulatos versesceke így hangzik:

Jönnék a lányok:
Hoznak virágot,
Egyik is más is
Hoz valamit,
Rózsával, széppel,
Két tele kézzel —
Hozza a sok lány
Vigaszait.

Mégis, tudj Isten,
Bármennyit hintsen
Rózsát utamba,
Jóság s a kegy:
Száz lány se tudja
Visszaadni ujra,
Mit elrabolt tőlem
Egyetlen egy . . .

A dalegyletek és a Torday Gábor temetése.

Debreczenben a magyar dalművészetnek egyik lelelkesebb művelője és fejlesztője volt Torday Gábor bátyánk, a kinek a végtisztességtételénél bizonyára teljes részvétellel jelennek meg a debreczeni dalos egyletek tagjai, a kikhez intézve felhívást vettünk, így hangzik: Felhívás az összes Dalegyletek tagjaihoz. Néhai való, jó Torday Gábor temetésén való résztvevésétünket megelőzőleg, f. hó 6-án, vasárnap d. e. 10 és fél órakor, a főiskolai énekeremben („Lelkünk borítja” kezdetű gyászadalból) összpróba lesz. Szolgáljon ez szíves tudomásul minden érdeklődőnek. Debreczen, 1902. Julius 4. tisztelettel Csurka István, d. e. titkár.

Vizbefúlt gyermek.

A városhoz közel fekvő téglavetőben borzalmas halállal mult ki egy 12 éves fiu, Kozma Lajos. A téglavető közelében piszkos mocsár van, melynek vize oly sekély, hogy térdig is alig ér. Ezen gázolt keresztül Kozma Lajos s még ez ideig nem sikerült megállapítani miként, de arezra bukott s ott lelte halálát a mocsárban. A rendőrség a holttestet felboncoltatja s folytatja a nyomozást, miként történhetett meg, hogy a sekélyvizbe belefult a 12 éves fiu.

Kézrekerült a főtéri betörő.

Mint lapunk zártakor értesülünk a szenzációs, az egész várost felizgató főtéri betöréseknek egyik tetese kézrekerült. A rendőrbiztosi kar egyik ügyes, buzgó tagjának, a fürge székely Bardócz biztosnak az érdeme, hogy kézrekerült a vakmerő betörő. Délélőt sikerült elfognia Szőke István rovott multu egyént, a kinek a rablott portékákból több bünjelet is találtak, mint órákat, lánczokat, Szőkének még más czinkostársai is vannak, ezeket is hajszolja a rendőrség. Bardócz biztos derék fogásának a részleteiről a vizsgálat érdekében nem írhatunk többet.

Egy fiatal leány halála.

Az oly váratlanul elhunyt 18 éves uri leány, Péntek Margit esetét tárgyalják még most is. Most már kétségtelenül meg van állapítva, hogy a szép, fiatal leányka önkézzel vetett véget életének egy artatlan pletyka miatt, melyet megdölgőlt emberek költöttek s a melyet annyira szívére vett az érzékeny leányka, hogy mikor hírt vette, másnap a halálban keresett menedéket, gyászba borítva családját. Ennek a fiatal leánynak tragikus sorsa mindenkit csak részvétellel ölt el s ez beigazolást nyert a délutáni temetésén, hol ezer és ezer ember vettrézt s a fiatal leány koporsóját koszoruk özöne borította. Megható, szívettpő volt ez a végtisztesség.

A cseklézi viharágyuzás.

Tegnapelőtt Cseklészen és Magyar-Bélen borzasztó zivatar volt jégesővel, amely az egész termést tönkre tette. Gróf Eszterházy Mihálynak 1000 hold vetését és 47 hold szőlőjét semmisítette meg a jég. A többi uradalmi szőlőt sikerült megmenteni a vihar ágyukkal. A cseklézi parasztok azonban azt állítják, hogy az uradalom szőlője meg lett mentve, de azon az áron, hogy az ő szőlőikre és földjeikre ment át az ökölnyi jég. — A parasztság e miatt oly ingerült hangulatba jött, hogy a csendőrséggel kellett a rendet helyreállítani.

Az angol király gyógyulása.

Edvárd király gyógyulása örvendetesen halad előre. A király jól töltötte az éjszakát. A seb kevesebb kellemtelenséget okoz a királynak, aki most már sokkal könnyebben mozog ágyában. Étvágya is javul. A seb — észrevehető javulás jeleit mutatja.

Műkereskedés Pádovai Szent Antalhoz.

Pádovai szent Antal, a katolikus egyház tanai szerint, a szűkölködők a szegények

szentje. A katolikus városokban a Pádovai szent Antal perselyében sok fillér gyűl össze a szegények segélyezésére. Leginkább kenyeret vásárolnak, osztanak ki e kegyes fillérekből a szegényeknek, innét nevezetes némely helyen a Pádovai szent Antal kenyere. De azt éppen itt Debreczenben kellett megérnünk és megtudnunk, hogy Pádovai szent Antal ime még „bolti czégérnek” is jó . . . Van ugyanis a Szent Anna-utcában, közvetlen a katolikus templom mellett, egy üzlet, a melyben mindenféle szent és kegyes portékákat szerezhetnek be az arra áhítózó hívek és ennek a vegyes üzletnek szolgál czégérül a jámbor és tiszteletreméltó pádovai szent. A kegyeskereskedés nem mindennapi czime ez:

„Katolikus műkereskedés Pádovai szent Antalhoz.”

Hát biz ez szép haladás Debreczen városában és a szentek kultuszában, miszerint Pádovai szent Antalhoz czimzett czégérű kereskedésünk is van . . . Ez valóban nem közönséges czégér, de mindenesetre különös tisztelete a szebb sorsra érdemes szentnek, a kinek a czégtábláját ajánljuk a kegyes és buzgó Wolaffka Nándor v. püspök nagy prépost plébános ur figyelmébe, kinek a figyelmét idáig bizonyosan elkerülte ez a nem mindennapi bolti czégér, mely uttörést képez a bolticzégek czimeit és kepei között.

A Fráter Loránd nótája.

A „Független Magyarország”-ból olvasuk: Egy gyönyörű, szép, dallamos nóta szerzőségéért megindult a háborúság. Az Őszi rózsá nyílik a kertemben . . . kezdetű nótáról van szó, amelynek szövegét B. Fehér Jenő írta s amely legutóbb jelent meg a meg a Rózsavölgyi és társa czég kiadásában. A zenéjét Fráter Loránd vallja magának, de nem kevésbbé vállalja a szerzőségét egy erdélyi dzsentri leány, s hogy a zürzavar teljes legyen, két czigányprimás is hajba kapott a dicsőségért. Fráter Loránd — úgy látszik — nem nagyon kapaszkodik a muzsika szerzőségéért, mert értesülésünk szerint, csupán az erdélyi hölgy és a két primás viszik bíróság elé a dolgot, a melynek eldőlését muzsikuskörökben érdeklődéssel várják.

Zarándok-ut a vértanu sirjához.

Nagyváradról megható dolgot jelentenek. Tudvalevő, Rulikovszki Kázmér lengyel dzsidás századost, szabadságharczunk egyik dicső hőstét Nagyváradon agyonlőtték, s ott is temették el. A vértanu nővére most nemrég hunyt el Lembergben. Halalos ágyán meghagyta a fiának, Filipovicz Szaniszlónak, hogy zarándokoljon el vértanu nagybátyja sirjához. A jó fiu engedelmeskedett édesanyja parancsának. De mert pénze nem volt, gyalogszerrel indult el Lembergől s ma meg is érkezett Nagyváradra. Halálfaradtan, kimerülve. Virágot hozott nagybátyja sirjára.

A Wollner testvérek czirkusza

és variete társulata még két napig marad Debreczenben. Tegnap este zsufova volt a czirkusz, mert a Carré czirkusz két hírneves tagja: Miss Lonny, egy csodaszépségű nő és Olschanszky lépett fel. Meg is érdemlik a pártfogást, mert Liss Lonny amellett, hogy szépségével s sikkes mozdulataival elbűvölő, bájos jelenség, utólérhetetlen légtornász nő is. Még két este lépnek fel s ajánljuk őket a megtekintésre. A műsor többi száma is érdekes és vonzó.

Dr. Bacsoni Lajos

síremlékére és a nevére teendő alapítványra újabb a következő adományok folytak be: Gróf Dégenfeld József (Debreczen) 20 k. Horthy István (Kenderes) 10 k. Ujfalussy Béla (Mihálydi) 10 k. Liszka Nándor (Debreczen) 10 k. Meggyaszay Gyula (Nagykun-Madaras) 1 k. Mészáros Lajos (T.-Szőlős) 1 k. Kovács Zsigmond (T.-Igar) 1 k. Benkő Lajos (H.-Nánás) 3 k. Eddig befolyt összesen: 1083 k. 74 fillér.

Az országíri szegedi kender-zsákok, vízmentes ponyvák, vitorla-vásznak és juttaszákok egyedüli raktára **WIENER ADOLF**, kölesön zsák- és ponyva-üzletében Debreczen, Kossuth-utca 27.

Új szépitőszér

nálunk a Balassa-féle valódi angol ugorkatej, mely néhány napi használat után szepelöt, májfoltot és mindennemű arczisztatlanságot biztosan eltávolít, kisimítja a ráncokat, redőket, üdév és finomná teszi a bőrt. Angolországban nem arczkenőcsöt, hanem ugorkatejet használnak szépitőszérül az összes hölgyek. 1 üveg ára 2 korona hozzá valódi angol ugorka-szappan 1 kor. powder 1 korona 20 fillér. Postán szétküldi naponta Balassa K. gyógyszerháza Temesvár. Kapható minden gyógyszerháza. Utánzatoktól óvakodjunk. (1.)

Az Abeles-féle

elemi és polgári leányiskolában a jövő tanévre való beiratkozások f. hó 15-ig délelőtt 6-12, délután 3-5 fogadtatnak el, miről a tisztelt szülőket ezuton is értesíti az igazgatóság.

Nyilatkozat.

A szolyvai és lúhi Erzsébet gyógyviz a légzőszervek hurutjainál alkalmazható sikerrel. Dr. Frischmann Gyula kórházi főorvos Budapest.

A szolyvai ásványvíz kitünő üdítő ital. A savanykás kerti borokkal vegyítve rendkívül kellemes.

IRODALOM.**A XX-ik század igazi népnevelői**

(Írta: Sassi Nagy Lajos, szegedi áll. felső kereskedelmi iskolai tanár. Ára: 1 korona 10 fillér. Megrendelhető szerzőnél.)

„Az idő, a kultúra rohan, nekünk is futnunk kell, ha nem akarunk elmaradni“, mondja Sassi Nagy Lajos „A XX-ik század igazi népnevelői“ cz. munkájának bevezetésében.

Igen rohan az idő, feltartózatlan s a rohanó idő sok mindent megváltoztat. Népeket temet, vagy emel fel a porból a szerint, a mint többé-kevésbé. jól, rosszul fogták fel hivatásukat s az idők jelét.

Szellemi és közgazdasági téren napról napra újabb vívmányok s újabb tennivalók merülnek fel, melyek a nép boldogulását célozzák s melyek megvalósításától függ fenmaradása, jövődjéje.

S a rohanó idővel változik az ember, a társadalom helyzete, kívánságai.

Ma sokkal többet megkíván a társadalom bárkitől, mint egy századdal ezelőtt s más szemüvegen, más nézőpontokból itéli

meg az eseményeket, azok indító okait, összefüggését, egymásra hatását, mint a múlt század elején.

Nemde megmosolyognók azt az embert, ki ma a gőz és villam korában fa-ekével szántaná földjét! S nem elítéljük azokat, kik nem tudnak szakítani a régi világ nézettel; az előhaladást hirdetőknél fittyet hányva: a multból táplálkoznak s a régi földmívelési, ipari stb. rendszerét vallják csálhatatlannak s egyedül boldogságra vezetőnek! Nem sajnálkozunk é azokon, kik a dolgok mélyebb vizsgálata nélkül a régi boldog időköt sóhajtazzák, de cseppet sem igyekeznek azon, hogy a megmutatott ösvényre lépjenek s kezök, eszök erejével, szorgalmával igyekezzenek visszavarázsolni azt a boldog hajdankort.

Sokan, nagyon sokan vannak ma is köztünk, kik egyik vagy másik csoportba besorozhatók. Sokan vannak, kik sóhajtznak, de nem tesznek semmit. Pedig egy tett többet ér száz szóznál.

S nekünk magyaroknak kétszeres okunk van a rohanó idő jelét helyes oldaláról felfogni s azokat a dolgokat, melyekre a helyes felfogás elvezet: haladéktalanul véghez vinni.

Ellenséges népek tengerében vagyunk, mint magános sziget beékelve. Nemcsak fennmaradásunk s boldogulásunk, de a sikeres harc megküzdése is azt kívánja tőlünk, hogy a szellemi és közgazdasági téren a többi nagy népekkel versenyt fussunk s azokkal megmérkőzzünk.

S a kik a népet ez eszmékre megtanítják, ezáltal kezébe olyan fegyvert adnak, mely a megélhetést, a boldogulást biztosítja, a kik ily módon a haza fennmaradását s virágzását segítik elő: azok lesznek a XX-ik század igazi népnevelői!

De hat kik lehetnek azok?

A tanítók, lelkészek, jegyzők. E három tényező öit él a nép közt, ismeri gondolkodásmódját, érületét. A folytonos érintkezés, a szellemi fensőbbég révén hatást, vonzó erőt tud rá gyakorolni s idomíthatja lelkét ugy, a mint akarja.

Tanítók, lelkészek és jegyzők figyelmébe ajánlja első sorban Sassi Nagy Lajos munkáját, a mely munka foglalja azoknak az eszméknek, melyek az utóbbi időkben felszínrevetődtek, s a melyek Magyarország szellemi és gazdasági függetlenségét célozzák.

Szellemileg és gazdaságilag független Magyarország! Ugyan ki ne kívánna ezt, ki ne törekednék utána?

Rögös ugyan az út, — de tervszerű vezetés mellett bátran haladhatunk. — Hogy micsoda eszközökkel? Azt bőven, részletezve megtaláljuk a könyvben. A gazdasági ipari, társadalmi, iskolai téren található hiányokat nemcsak feltárja, de az orvosszerel is szolgál. — Nem gáncs, melylyel a hiányokrát mutat. A pusztá tényekkel beszéltet minden érdekesen megírt bírálatnál meggyőzőbben. S a tennivalók tervszerű csoportosítása amellet bizonyít, hogy szakavatott, kerek, éles, a dolgok mélyére ható, a legapróbb részletekre is kiterjedő figyelő elme hordta össze és illesztetté egészé. A magyar faj és magyar hazaszeretete sugárik ki minden sorából.

Ajánljuk ez érdemes művet, mely irodalmunkban hégagpótló, nemcsak azoknak kiknek első sorban ajánlva van, hanem minden magyar embernek, ki hazája javát szíve szerint akarja munkálni. De ajánljuk főképen azoknak, kiknek kezében ma az irányító hatalom van, olvassák el s igyekezzenek az azokban foglaltakat megvalósítani s megvalósíttatni.

Tassi Miklós.

Nyiltér.

Rohicsi étvágyat csinál, elősegíti az emésztést és szabályozza az anyagcserét.

Raktár Magyarország részére: **Hoffmann József** Bpest, Báthory-u. 9.

MATTONI**ERZSÉBET SÓSFÜRDŐJE**

gyógyhely Budapest (Budán.)

Idény: április 15-től október hó 15-ig.

Kiváló gyógyhatással bír női bajokban és altesti bántalmakban.

Rendelő orvos **dr. Polgár Emil**.

Egészséges fekvés. Jutányos lakások. Jó vendéglő. — Villamos vasuti összeköttetés a fővárossal.

A bőrápoláshoz!

A hosszú téli időszak után sűrűn szükséges, hogy a testet alapos tisztogatásnak és desinficiálásnak tegyük ki. A víz nem elegendő erre, inkább egy erős desinficiáló szert kell alkalmaznunk. A legjobb szappan ezen célra és általában a fürdés és mosdásnál: **Berger kátrányszappana**, **Berger glicerin kátrányszappana** és **Berger Karbol szappana**. Kapható az ország minden gyógyszerházaiban. Valódi csak ezen védjeggyel.

A legjobb és legerészségesebb

ü d i t ő - i t a l, mely mintasztali ital kitünően kedvelt és borral, cognaccal vagy növényi szörpökkel vegyítve kitünő ízű vegyületeket ad: a

MATTONI-FÉLE
GISSHÜBLER
legjobb és legerészségesebb
SAVANYÚ-KÜT

Itja a szomjat, hűsít és felfrsít egyaránt. A legjobb és a nyári hőség tikkasztó hatása ellen.

MATTONI-FÉLE
BUDAI
KESERÜVIZ

legjobb hajtószér.

Kapható minden gyógyszerházaiban és fűszerkereskedésben.

Táncz-intézet.

Van szerencsém az igen tisztelt szülék becses tudomására hozni, hogy a „**Korona**” című tánczteremben (csapó-utca 17.) **Julius hó 2-án, szerdán** az iskolai szünidőre (Julius és augusztus)

Táncztanfolyamot

nyitok, kizárólag **tanulók** részére.

felőtteknek este 8-tól 10-ig) hétfőn, szerkisebb növendékeknek d. u.) dán és pént. 5-től 7-ig.) teki napon.

Iparos coloné jul. 10-én, csütörtökön nyílik.

Tanórák: kedd, csütörtök és szombat este 8 órától 10-ig.

T a n d i j : 5 forint

Beiratásokat elfogadok a mai naptól lakáson bármely időben, vagy este a tánciskola helyiségében. — Lakás csapó-utca 17.

Teljes tisztelettel

Schaf János

táncztanító.

APRÓ HIRDETESEK.

10 szóig 40 fillér, azontul minden szó 2 fillér. A legkisebb hirdetés 40 fillér. Vastag betűkből szedett minden szó 4 fillér.

Házasság. Debreczenből avagy vidékeről óhajtt nő-sülni a hajduvárosok egyikében lakó 29 éves róm. kath. művelt, jellemes, közép magas, barna állami tisztviselő (eretségis állásban). Nőül venne 20—24 éves, csakiskeresztény, jobb családból való, művelt lelkületű, szerényebb igényű, fedhetetlen előéletű leányt. Titoktartást becsületőzóra biztosítok, névtelen levelet figyelembe nem veszek. Részletes, lehetőleg fényképpel ellátott leveleket a hozomány megjelölésével „**HÁZASSÁG**” czímen 9-ig továbbít a kiadóhivatal.

A sámsoni Kulcsár

kerti 9 nyílas szőlő minden felszereléssel együtt eladó. Czím a kiadóhivatalban.

A köntöskertben I és

fénynyilas szőlő új cserepes pajtával eladó. Czím a kiadóban.

A halápon 25 hold

föld, mely cukorrépanak is alkalmas, közel az allomás rakodóhoz, eladó. Czím a kiadó hivatalban.

Eladó a vargakertben

egy lakóház telkestől (Legányi telep) részlet fizetésre is.

Legjobb minőségű

gyorsan száradó padlómáz és világhírű Zacherlin rovarpor nagyraktára Czeglédy és Polgárnál.

Szép bajusz nyerhető rövid

időn a híres „**Hajdusági pedró**” használata által. Egy doboz 40 fl. Kapható Debreczenben **Tóth Béla** gyógyszerterében, valamint a készítő **Grósz Nagy Ferencz** gyógyszerésznél H.-Szoboszlón.

Eladó fák.

750-ből választva 600 szállfa eladó. Ugyan ott kifaragott lábfák és szilfák szinte kaphatók. valamint 2 1/2 öl varga tűzifa eladó. Honvéd-u. 62.

Termény München.

Ügynök. ki a helybeli kereskedőkkel évek óta összeköttetésben áll — egy kivételi czég képviselőjére kerestetik.

Ajánlatok bérmentesítve M. C. 3600. sz. a. Rudolf Mossé-hoz Münchenbe küldendők.

5424—1902 tkv.

Árverési hirdetés kivonat.

A debreczeni kir. tsvszék mint tkvi hatóság részéről közhírré tétetik, hogy a debr. ref. Egyházmegye gyámintézete végrehajlató-nak Szöllősy Károly elleni végrehajtási ügyében a debr. kir. tsvszék a debr. kir. járásbíró-ság területén levő a Tépei 144 sz. tjkbe A I. 151. 539. 759. 827. 1096. 1243. 1410. A II. 1526. 1589. + 1870, 2034. 333/b. hrsza. foglalt ingatlanokra 2700 kor.-ban megállapított kikiáltási árban a végrehajtási árverés elrendeltetvén, annak foganasítására határidőül **1902 évi Julius 23. napjának d. e. 11 órája** Tépe község házához kitzte. Kikiáltási ár a becsár, azonban az árverésre kitett ingatlan szükség esetén a kikiáltási áron alul is elfog adatni.

Az árverezni szándékozók tartoznak a kikiáltási ár 10%-át készpénzben, vagy óvadékképes értékpapirokban letenni, avagy az 1881. LX. te. 170 § a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elősmervényt a kiküldöttnek átadni.

Az árverési feltételek a hivatalos órák alatt a kir. tsvszék mint tkvi hatóságnál és Tépe község előljároságánál tekintetők meg.

Kelt a debr. kir. tsvszék mint tkvi hatóságnál 1902. jun. hó 3. napján.

Hegedüs kir. tsvszéki bíró.

Árverési hirdetés.

A Biedermann E. és Fia czég (Biedermann József) csödtömegehez leltározott s a debreczeni 2915 sz. tjkvben irt Piacz utca 42 sz. alatti ház és az utána járó Ondódi föld **f. évi aug. 5-én d. u. 3 órakor** a debreczeni kir. törvényszék árverési termében külön-külön elfognak árvereltetni. Az árverési feltételek a telekkönyvi hatóság 4508—902. tk. sz. iratainál és irodámban is (Piacz-u. 71) megtekinthetők.

Debreczen, 1902. jun. hó 30.

Dr. Kőrösi Kálmán

ügyv. d. csödtömegeggondnok.

KWIZDA féle Korneuburgi marha táppor

Etréndi szer lovak, szarvasmarhák és juhok részére. 50 év óta a legtöbb istállóban használatban van étvágy — hiány s rossz emésztésnél, a tej javítására és a tehének tejelőképességének fokozására, csontörésknél. — 1 doboz ára 1 korona 40 fillér, 1 1/2 doboz 70 fillér. Csak a fenti védjeggyel valódi. Kapható minden gyógyszerterében és gyógyfükereskedésben. Főraktár: **Kwizda Ferencz János**, cs. és kir. osztr.-magyar, román királyi és bolgár lejedelmi udvari szállító, kerületi gyógyszerész, Korneuburg, Bécs mellett.

Egyedül valódi angol

THIERRY BALZSAM

Közegészségügyileg megvizsgálva és véleményezve.

Az üvegek felszerelése keresk. törvényszéki mintavédelem alatt áll.

Allein echter Balsam aus der Schutzengel-Apotheke in Prag. A. Thierry in Prag. 100 Jahre Rohitsch-Sauerbrunn.

Miért szenved ön? Hiszen önnek, amely gyógyulása bizonyos még akkor is, ha sebe bármily régi, sőt a fájdalmas operációt is elkerülheti, ha a valódi Thierry A. féle **Centifolia kenőcsöt** használja, mely rendkívül vonzó, a sebek gyógyításában valamint a fájdalmas enyhítésében utlírhethet. A valódi Centifolia-kenőcs alkalmazható: a szoptatók mellkeménykedésének, a tej elapadásának, az orbáncznak eseteiben, továbbá mindenféle régi sérvek, láb- és csontnyílások, sebek, folyások, dagadt lábak s csontvesedéseknél, vágás, szurás, lövés és ütés által előidézett sebeknél; az idegen testek, pl.: üveg, szálka, homok, tövis, serét stb. eltávolításánál; mindenféle daganat, kinövés, képződmény, karbnukulus és ráknál: végre pokolvar, körömméreg, körömgnyülés, a lábna járás közben történt kisebélése, fagyás és égés okozta sebek, a betegek és gyermekek fekvés általi kisebesülése, torokdaganat, meggyült vér, fülzúgás stb. eseteiben. 2 tégely csomag csomagolással, postadíjjal együtt 3 kor. 50 fil. Temérdek elősmérő levél megtekinthető. Utánzatok vételétől óva intek mindenkit és arra ügyeljünk, hogy „Schutzengel Apotheke des Thierry (Adolf) Limited in Pragerada” a tégelybe van-e égetve. Eme két gyógyhaisában utóirhethet szer soha nem romlik el, sőt mentül régibb, annál jobb, nem árt a szernek a fagy, sem meleg s ezáltal télen nyáron szétküldhető. Mindenkor hatással van s alkalmazása esetén könnyen bevérható az orvosi se-pénzt, hanem mindig tartson minden család készenlétben e világhírű, olcsó, megbízható, a mellett ártalmatlan szerből. A hol nem bionyos, hogy az én kitzinő szerem, ott ajánlatos egyenesen tölem hozatni. Cim: **Apotheke Thierry (Adolf) Limited Schutzengel-Apotheke in Pragerada bei Rohitsch-Sauerbrunn.** Főraktár: Budapest Török József, Zágrábban Mittelbach S. és Bécsben Brady C. gyógyszerészeknél.

Van szerencsénk értesíteni a n. é.

öröltető és daráltató gazda-közönséget,

hogyan a diószegi uton a

dohánygyárral szemben

fekvő, újonnan berendezett

Erzsébet malom

működését megkezdte és ott sima és kereskedelmi őrlést, tengeri és árpa darálást jutányos áron pontos kiszolgálás mellett reggel 5 órától este 8-ig elfogad.

Teljes tisztelettel.

„Erzsébet“ malom

Weisz Sándor és Társai.

Eladó szőlő.

A Széchenyi kertben (szemben a Tóczós kerttel) 958 □ öl szőlő rajta levő épületekkel, mely áll 2 kis szoba és konyhából, 2000 frtért eladó. Azonnal átvehető.

Ertekezhetni Széchenyi kert 30 sz. a tulajdonosnál.

A sámsomi közös kertben

6 nyilas szőlő

a legszebb helyen, — mely nyaralónak is alkalmas — épületekkel eladó.

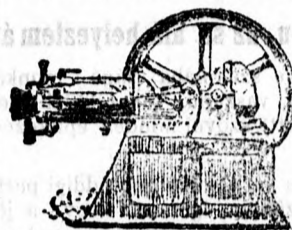
Ertekezhetni csapó-utca 90.

500 forintot

fizetnek annak, aki **Bartilla fogvizének** használata mellett, melynek üvege 35 kr, valaha ismét fogfájást kap, vagy a szája büzlök (Csomagolások külön 10 kr.) **Bartilla-Winkler Ed., Wien, 19/I. Sommergasse I.** — Kapható Debreczenben **Mihalovits István** a „Kigyóhoz“ címzett gyógyszerárában. **Tóth Béla** gyógyszerész. Határozottan kérjük **Bartilla-féle fogvizet.** Hamisítás feljelentéséért jó díjazás adatik.

Elismert legjobb s legolcsóbb

BENZIN-PETROLIN GAZMOTOROK

és locomoblok villanyos gyújtással és szelep kormányzattal a legmesszebb menő kezesség mellett minden gazdasági célra alkalmas. Nem gyorsfutók tehát malomüzemekre különösen előnyös használhatók. Szállítja kedvező fizetési feltételek mellett

OSERS és BAUER motorgyára.

Magyarországi vezérképviselő és raktár:

Dénes B. Budapest, VI. Váci-körút 61.

Arjegyék ingyen!

Tisztesség-s ügynökök kerestetnek.

Akar ön sok pénzt keresni?

Havonként 1000 korona is kereshető könnyen, kockázat nélkül, becsületos uton. Irja meg címét **G. 51. sz. a.**

Andas **Annoncen-Bureau des „Mercur“** Nürnberg Mendelstrasse 23.

SZABADOS és ROSSI

vízvezeték és villágítási vállalat

DEBRECZEN

Piacz-utca 58.

Légszusz és vízvezetékek

CLOSETEK

és csatornázások.

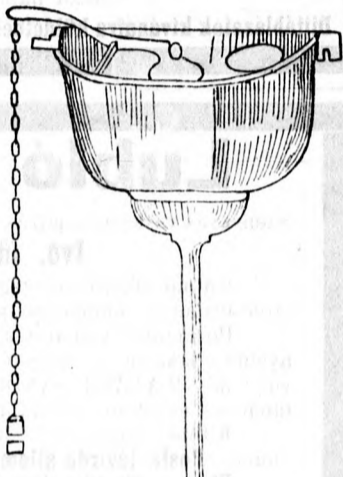
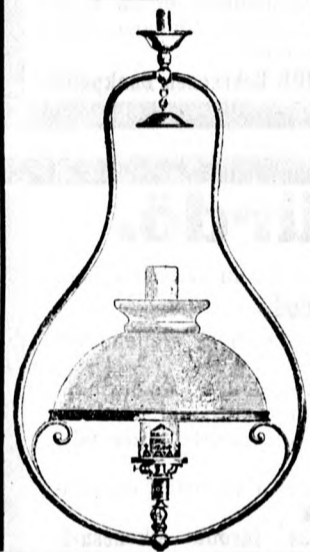
SZIVATTYUK

Fürdőberendezések

és Gőzfürdők

stb. berendezésére.

Kőgyágcsovek raktáron.

A »borszéki borviz« a savanyuvizek királya.

Borszék gyógyfürdőn

(900 m. magasságban. Erdély, Csikmegye)

A fürdőidény június hó 15-től szeptember hó 15-ig tart.

Gyógytényezők: Hús, ózondus levegő. Kitünő különböző vegyi összetételű mesés gazdag borviz források, köztük a világhírű „Borszéki főkut“, a savanyuvizek királya, az erős vasas Kossuth-kuti, a páratlan Jozsef főherceg-kuti s a gyomorhajosok nélkülözhetlen itala: a Boldizsár kuti s.b. Szénsavas hideg tükör fürdők, a világon egyedül álló Lebegő, Sáros, Lázár, O-Sáros.

Újonnan berendezett szénsavas, meleg pezsgő fürdők, lápsós, fenyő fürdők, hidegvíz gyógyintézet, massage és villamosítás.

Szállodákban és külön álló villákban 600-nál több szoba áll rendelkezésre. A fürdő helynek 30 km-t meghaladó jól gondozott sétánya van. A fenyvesek rengetegei között közeli és távoli, gyönyörűbbnél gyönyörűbb vidékekre kiránduló helyek. Posta, távirat, csendőrség, fürdő orvos van.

Naponta cigányzene.

Közlekedés: Sz.-Régenig, Madéfalvaig vasuton. Szász-Régentől naponta gyorskocsi járat, váltott lovakkal. Gyorskocsira előjegyezhetni **Kalusy Dániel** vállalkozó Sz.-Régen.

Felvilágosítással, prospektussal (több nyelven), árjegyzékkel díjmentesen készséggel szolgál

az igazgatóság.

A borszéki borviz megrendelhető: igazgatóság, Borszék.

A világ minden tárlatán első kitértetést nyert. Millenniumi nagy éremmel is kitüntetve.

Kapható mindenütt. Debreczenben **Gsanak I. Komlósy L. Gé** rébly F. utóda. Fegyvári és Kocsok G. utak üzletében.

6638 - 1902 tkv.

Árverési hirdetmény kivonat.

A debreczeni kir. tvszék mint tkvi hatóság közhírré teszi, hogy a debreczeni ref. egyház és tsa végrehajatóknak Kállai Mihály és neje ellen folytatott végrehajtási ügyben 1902 évi máj. hó 6-án birói árverésen eladott a debr. 7182 sz. tjkvben Á + 3673 - 36 hrsza. felvett ingatlanra az újabb végrehajtási árverés elrendeltevén, annak fogantatására határidőül **1902. évi jul. 31-ik napjának d. u. 3 órájára** e kir. tvszék árverési termében kitézetett.

Kikiáltási ár a már kötelezőleg megajánlott 3630 kor.

Az árverezni szándékozók tartoznak a kikiáltási ár 10%-át készpénzben vagy óvadékképes értékpapirokban letenni avagy az 1881. LX. tc. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű előmervényt a kiküldöttnek átadni.

Az árverési feltételek a hivatalos órák alatt a kir. tszék, mint tkvi hatóságnál és Debreczen sz. kir. város rendőrkapitányaságánál tekinthetők meg.

Kelt a debr. kir. tszék mint telekkönyvi hatóságnál 1902. jun. hó 3-ik napján.

Hegedűs

kir. tszéki bíró.

1115 os. és kir. osztrák-magyar kizárólag szab.
Homlokzat-festék-gyár
 Kronsteiner Károly Bécs, III., Hauptstr. 120.
 (magyar kizárólagos)
 Aranyérmekkel kitüntetve.

Főhercegi és hercegi uradalmak, cs. és kir. katonai intézőségek, vasutak, ipari-bánya és gyártársulatok, építési vállalatok, építőmesterek, ugyintén gyári és ingatlan tulajdonosok szállítója. E viharmentes homlokzat-festékek, melyek mészből földhátók, száraz állapotban, poralakban és 46 különböző mintában különként 16 krtól fölfelé szállíthatnak és ami a festék színtisztségét és tartósságát illeti, azonos az olajfestékekkel.

200 korona jutalék utánzások kimutatásáért.
 Mintakártya, ugyintén utasítás kívánatra ingyen és bérmentve.

Épület és műlakatos műhely áthelyezés.

Tisztelettel tudatom a n. é. közönséget, hogy 7 év óta fennálló vállalatomat Reáliskola utcáról május hó 1-től tetemesen megnagyobbítva

Deák Ferencz-u. 22 sz. alá helyeztem át.

Elvállalok e szakmába vágó munkákat, vasrácszat, vaskapu, takarektűzhelyek (felelősség mellett) szóval minden építkezési munkákat.

A midőn a n. é. közönség eddigi pártfogását megköszönöm, ígérem, hogy a jövőben és mindég elvem csak az lesz, hogy jó és pontos kiszolgálással bizalmát továbbra is biztosítsam.

Kérve szíves pártfogását, tisztelettel

Preizler Mór

épület és műlakatos mester.

Vidéki megbízásokat gyorsan és pontosan eszközölök. Költségvetés bérmentve.

Ártézi és szivattyus kutak furására

községek, gyárak, gazdaságok és magánosok részére, valamint saját készítményű szivattyúk felállítására és javítására jutányos feltételek mellett ajánlkózik

Guró Lőrincz

kulturó mester és vállalkozó, ki 16 év lefolyása alatt

200-nál több sikerült furt kutat létesített.

Megrendelések czímre Debreczen, Varga-u. 20. intézendők.

STANDARD

életbiztosító-társaság

EDINBURGBAN, ANGOLHON.

Alapított 1825-ben.

Magyarországi fiók: Budapest, IV. Kossuth Lajos utca 4. Standard-palota.

Évi bevétel	31.800.000 kor.
Kiutalt nyereséményrészek	170.000.000 "
Vagyon	249.300.000 "
Halálesetek folytán kifizetve	500.000.000 "

A „STANDARD“ kötvényeinek nevezetesebb előnyei: Kétségtelen biztonság. Alacsony díjak. Szabad világkötvények. A kötvények érvényben tartása díjmentesek elmulasztásánál. Tökésítés és előre megállapított visszaváltási érték. Megtámadhatatlanság. Föltétlen fizetés öngyilkosság esetében egyévi fönnállás után. Szabad háboru-biztosítás néplökölök részére.

Díjtáblázatok kívánatra küldetnek. — Vezérügynök SCHIFF MÓR Debreczen, Bankpalota.

Lubló gyógyfürdő.

Szénsavas vasas (pezsgő) és mór fürdők. Vasas források felette dusak szénsavban.
 Ivó, fürdő és területi gyógy mód.

Kitünő sikerű verszegénységű, súlyos betegségek testi és szellemi tuloröltés után, különösen pedig női bajoknál.

Pormentes védett fekvés (556 m.) Kiterjedt fenyveserdők között, kényelmes lakások és kitünő ellátás mérsékelt árak mellett. Állandó fürdőorvos: dr. PLATZER SÁNDOR volt egyet. tanársegéd Kézmárszky tanár udv. tanácsos egyetemi női klinikáján.

Kitünő vendéglő és jutányos árak mellett. Etkezés á la carte vagy penzióban. Posta távirda állomás (Lublófürdő). Zónajegyek.

Elő- és utósaisonban tetemes árkedvezmény lakás, fürdők, étkezésnél. Szobák hetenként 10 kor., étkezés penzióban 20 koronától kezdve.

Az ásványvíz (Amália forrás) friss töltésben kapható a forráskezelő-ségnél és minden nagyobb ásványvízkereskedésben.

Prospektust küld és bővebb felvilágosítással szolgál

az uradalmi fürdőgondnokság.

Lublófürdőn (Szepesmegye.)

Nb. Az ásványvízeladásra elárúsítók kerestetnek.

Nyári ruhák, batistok, zefirek,
 áttört kelmék, picket mellények
tisztítását

kifogástalanul teljesíti
Hrabéczy Antal
 ruhafestő és vegyészeti
 tisztító intézete

Debreczen

Széchenyi utca 42.